

Kutoka kwa Uqba Bin A`Amir (Radhi Za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake) amesema: amesema Mtume (rehma na amani ziwe juu yake)

Je haujajua ayah zilizoteremshwa usiku huu, (hakika) sijaona chochote mfano wake, Surat Al Falaq Na Surat Al Nnaasi.⁽¹⁾

Ayah

Amesema Mwenyezi Mungu:

﴿1. Sema: Najikinga kwa Mola Mlezi wa mapambazuko, 2. Na shari ya alivyoviumba, 3. Na shari ya giza la usiku lilingapo, 4. Na shari ya wanaopulizia mafundoni, 5. Na shari ya hasidi anapohusudu.﴾ [Al-Falaq: 1 - 5].

﴿1. Sema: Ninajikinga kwa Mola Mlezi wa wanaadamu, 2. Mfalme wa wanaadamu, 3. Mungu wa wanaadamu, 4. Na shari ya wasiwasi wa Shetani, Khannas, 5. Anayetia wasiwasi katika vifua vya watu, 6. Kutokana na majini na wanaadamu.﴾ [Annaas: 1-6]

Msimulizi

Jina lake ni: Abuu Hamaad, Uqba Bin A`Amir Al Juhaniy (radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake) swahaba mtukufu, alikuwa msomaji mzuri wa qur`ani, na msomi wa elimu ya mirathi na sheria, mwenye fasaha ya kuzungumza, na mwandishi na mshairi mzuri, alishiriki vita ya ufunguzi wa Siria na Misri pamoja A`mru Bin Al A`Swii (radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yao) na alikuwa kiongozi huko Misri katika utawala Mua`wiyah Bin Abii Sufyaani (radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake). Alifariki mwaka wa 58Ah.⁽¹⁾

Muhtasari

Ameleza Mtume (Rehma na Amani ziwe juu yake) kwamba Surat Al Falaq na Surat Al Nnaasi hakuna chochote mfano wake, iwe kwenye vitabu vya Mwenyezi Mungu Mtukufu ambavyo amevit-eremsha kwa Manabii wake, au katika yale watu wanayoyapupia kijikingia.

1 Muslim (814).

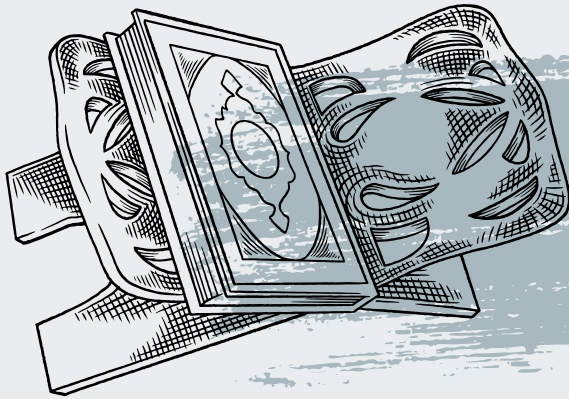
1 Tazama tafsiri yake katika: "Maarifa al-Sahaba" cha Abu Na'im (4/2150), "Asad al-Ghaba" cha Ibn al-Atheer (4/51), "Al-Isbah" cha Ibn Hajar (5/187).

Ufahamu

1

Mtume (rehma na amani ziwe juu yake) alimueleza Uqbah bin A`amir (Radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake) kwamba ameteremshiwa ufunuo (wahyi) wa surah mbili, haikuwahi kuteremka chochote mfano wake hasa zinazohusu kinga, kwa sababu ayah zote za surah hizo mbili ni kinga kwa mwenye kuzisoma., na kuna kuondoa husuda, na kuinga shari za mwenye kuhusudu ambayo hakuna katika surah nyingine⁽¹⁾.

2

Hizo sura mbili ni: Suuratul falaqi na suuratu nnaasi.

Amezielezea mtume wa Mwenyezi Mungu rehma na aman ziwe juu yake kwa kutaja ya kwanza. Kwa umashuhuri wake katika kinga kama zilivyomashuhuri sura zote mbili kwa jina la kinga mbili, kwa sababu ya kuanza kwake na neno (sema najikinga).

Na maana ya falaq ni: kila kinacho achana na Kitu na kupambanua na kua wazi kama alfajiri inavyopambazuka na mbegu inavyotoka kwenye kokwa.

Na kujikinga maana yake ni: kurejea kwa Mwenyezi Mungu na kushikamana nae kwa kutafuta ulinzi kutoka na shari za shetani na vitimbi vyake na wasi wasi wake, kwa ajili ya kinga ya kila chenye shari⁽²⁾

Kinga hizi mbili zimethibiti katika kinga na zinguo nayo ni katika hadith nyingi miongoni mwazo ni ile aliyopokea abuu said alkhudhry radhi za Allah ziwe juu yake amesema: Alikua Mtume rehma na amani ziwe juu yake akijikinga kutokana na majini, na vijicho vya watu, mpaka ilipoteremka kinga mbili {Suuratulfalaqi na suuratunnaas}, hivyo basi zilipo teremka akaanza kuzitumia na akaacha tofauti na hizo⁽³⁾...

Na Mtume kutumia sura hizo mbili na kuacha tofauti na hizo kwa sababu sura hizo mbili zimekusanya kinga zote na zinajitosheleza.⁽⁴⁾

1 Tazama: "Al-Tanweer Sharh Al-Jami' Al-Saghir" cha Al-Sana'ani (4/280), "Al-Bahr Al-Mohet Al-Thajaj" cha Al-Aytubi (16/426).

2 Tazama: "Tafsir Ibn Kathir" (1/114).

3 An-Nasa'i (7804) na al-Tirmidhiy (2058).

4 "Al-Kashif 'Aqiqat al-Sunan" cha al-Tibi (5/1650).

Mafunzo

Tunajifunza katika hadithi hii yafuatayo;

Mtume (rehma na amani ziwe juu yake) alitumia namna miongoni mwa namna walizokuwa wakizitumia waarabu, nayo ni pale aliposema: “hujajua”, namna hii imekuja mara nyingi katika Qur`ani, na ni namna na njia ya kuvuta uelewa wa watu, na nafsi kumuelekea muulizaji, na kuwa na shauku ya jawabu na kupata elimu. Na hapo tunajifunza kuwa ni vizuri kwa wanazuoni na wasomi na walinganiaji na walezi, watumie namna hii mara kwa mara katika ufikishaji, hasa mwanzoni, ili kuiwekea mkazo katika mazungumzo na kuvuta usikivu na ufahamu wa wasikilizaji.

Hadithi hii inaashiria kwamba kinga mbili (surat falaq na surat nnas) ni bora katika yale muislamu anayoyatumia katika kinga na zinguo (ruqya), hata kama hayazuiwi kuyatumia katika kinga kama dua na dhikri za kisheria, kama ilivyokuwa haizuiwi kutumia sababu halali za kidunia ambazo zinamkinga mtu katokana na shari mbalimbali, lakini hizi surah mbili ndiyo kubwa na msingi katika kufikia malengo.

Katika surat naasi kuna sifa ya shetani kwamba yeye ni khannas na maana yake ni: anaerudi nyuma na kukimbia pale mja anapomtaja Mola wake Mlezi, hivyo basi mja anapolazimiana na kufanya adhkari na kusoma dua mbalimbali, anakuwa mbali na shetani, basi inatupasa kupupia kumtaja Mwenyezi Mungu kila muda, na tujikinge kwa Mwenyezi Mungu kila tunapotokewa na wasi wasi au kila tunaposhawishiwa kufanya dhambi.

Zingatia kuadhimisha yale aliyoyaadhimisha Mwenyezi Mungu Mtukufu katika surah za qur`ani, kwa kuzihifadhi na kujifunza na kuzitafakari ayah zake, na kuwafundisha wengine, iwe nyumbani au shuleni, au katika tafiti za wanazuoni, kwani hiyo ndio kipaumbele dhidi ya mengine.

Hadith na ayah hizi zinaashiria haiwezekani kuondoa maudhi ya wenye husda na kubatilisha matendo ya wachawi waharibifu isipokuwa kwa kuomba msaada kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu, yeye pekee ndiyo Mola Mlezi wa watu, na Muumba wao, na Mwenye kumiliki mambo yao yote, halitokei jambo lolote katika ufalme wake bila ya idhini na ruhusa yake.

